

Foto: M. Werner

TÜRKİYE BİRLEŞİK KOMÜNİST PARTİSİ KURUCULARI

SARGIN VE KUTLU'YA ÖZGÜRLÜK

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARŞİVİ
TÜSTAV
ARŞİVİ

Türkiye İşçi Partisi Genel Sekreteri Nihat Sargin ve Türkiye Komünist Partisi Genel Sekreteri Haydar Kutlu Türkiye'ye niçin döndüler? Bu adımın ülkemizde demokrasinin işlerlik kazanması ile bağlantısı nedir?

Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin legal olarak kurulabilmesi göçmen işçi ve aileleri için ne sağlayacaktır?

YURTTAŞLAR

16 Kasım Pazartesi günü, Türkiye İşçi Partisi (TİP) ve Türkiye Komünist Partisi (TKP) Genel Sekreterleri Türkiye'ye döndüler. Nihat Sargin ve Haydar Kutlu'

nun dönüşüyle ilgili haberleri ise, hep birlikte izliyoruz.

Bu süre içinde kimi çevreler haberleri olduğu gibi vermeye çalışırken, yalana ve yanlış dayandırılan haberler de yayıldı. İspatı mümkün olmayan ve hiçbir delile dayanmayan suçlamalar ortaya atıldı.

Foto: Türkiye Postası

Sargın ülkeye hareket etmeden önce eşiyile havaalamında

Oysa, iki genel sekreter ülkeye kendi istemleri ile döndüler. Özgürlüklerini hiçe sayan bu yürekli davranışlarıyla da çok geniş bir çevrenin güvenini kazandılar. Kim ne derse desin. Gerçekler gün gibi ortadadır. Güneşi balçıkla sıvamaya çalışanların gayreti boşunadır. Yüreği ülke sevgisiyle dolu, halkının mutluluğundan başka istemi olmayan iki genel sekretere karaçalma girişimleri bizleri kandıramaz. Bu tür karaçalmaları etkisiz hale getirmek için el birliği ile çalışalım. Gerçekleri öğrenelim ve yayalım.

NIÇİN DÖNDÜLER ?

İki genel sekreter, Türkiye'deki barış ve demokrasi mücadelesine katkıda bulunmak amacıyla ülkeye döndüler.

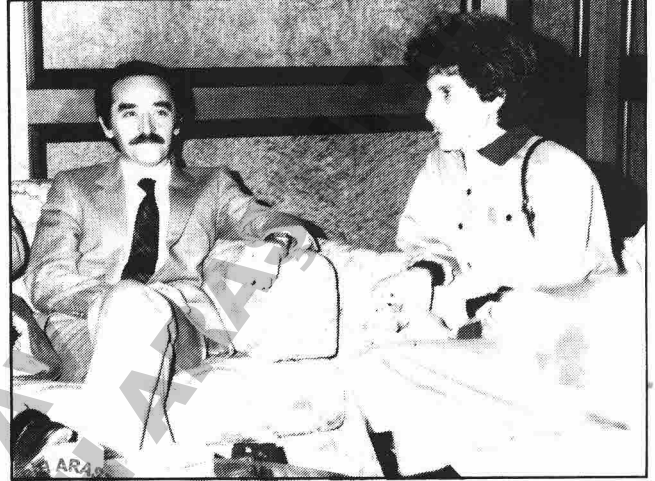
Hepimiz biliyoruz ki, 1980'li yıllarla birlikte nükleer savaş tehlikesi iyice artmış ve tüm insanlığın varlığını tehdit edici boyutlara ulaşmıştır. Büyük silah patronları dışında akılcı düşünen herkes, dünyada yumuşamanın başlatılması gereğini görmüş ve bu yönde çaba harcamıştır. Şimdi, ABD ile Sovyetler Birliği arasında, Orta Amerika'da, Afganistan'da barış ve yumuşama yönünde adımlar atılmaktadır.

Ancak, dünya barışını tehdit eden güçlerin boş durmadığı da açıktır. Yeni yeni gerginlik noktaları yaratmak için her türlü çılgınlık yapılabilir. Özellikle ülke-

mizin de içinde yer aldığı Ortadoğu'daki İran-İrak savaşı, dünya barışı açısından büyük bir tehlike olmaya devam etmektedir.

Halbuki Türkiye, bölgede barışın sağlanması için daha etkili bir rol üstlenebilir. Barış isteyen halkımızın, iktidarı bu yönde davranmaya zorlayabilmesi, denetleyebilmesi için, daha geniş bilgilenmeye ve özgür hareket edebilmeye ihtiyacı vardır.

İki genel sekreterin ülkeye dönüş amacı, bu ihtiyacı karşılayacak "Barış ve Demokratik Yenilenme" programını uygulamak ve bunu hedef alan Türkiye Birleşik Komünist Partisi'ni legal olarak kurmaktır.

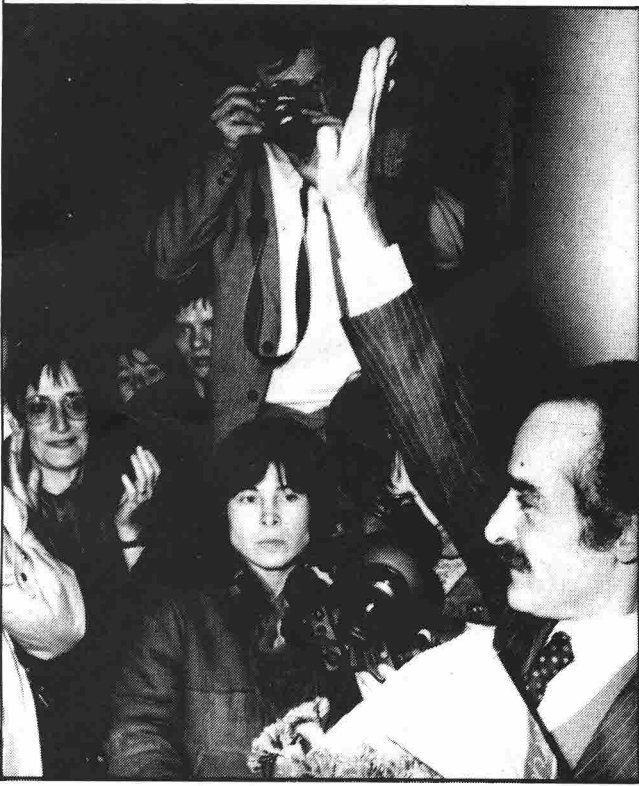
Kaflu 11 Kasım B.Berlin basın toplantısı öncesi eşiyile

DEMOKRASİ VARSA ! KOMÜNİST PARTİSİ DE KURULABİLMELİDİR

Komünistlerin de, ülkemizin geleceğine yönelik düşüncelerini, önerilerini söyleme hakkını kullanmaları suç sayılmamalıdır. Bu hak komünistlerin elinden alınmaz. Komünistler ülkemizin bağımsızlığına, halkımızın mutluluğuna daha çok katkıda bulunmak istiyorlar. Bunun için legal çalışma olanaklarına kavuşmayı, düşüncelerini halkımıza doğrudan anlatabilmeyi gerekli ve zorunlu görüyorlar. Diğer yandan, komünistlerin ne istediğini, parti programını, örgüt yapısını öğrenmek, onları yakından izleyip tanımak halkımızın doğal hakkıdır ve bu hak ona tanınmalıdır. Kararını özgürce ancak öyle verebilecektir. Komünistleri gizliliğe itmek, yasa dışı ilan etmek bu hakkı, bu olanağı halkımıza kullandırmamak demektir. Halkımızı hor gören bu anlayışın kimin işine yaradığını sormak gerekir. Bu nedenle sorun, Türkiye'de demokrasinin işlerlik kazanıp kazanamayacağı sorunudur.

Şu anda Avrupa'nın hiç bir ülkesinde bir siyasi partinin genel sekreteri tutuklu değildir. Bizim ülkemizde ise, iki parti genel sekreteri ilkel biçimde, elleri kelepçelenerek, gözleri bağlanarak gözaltına alınmış, özgürlükleri gaspedilmiştir. Avrupa'da komünist partisine yasak koyan tek ülke Türkiye'dir. Millet olarak, ülke olarak bizim neyimiz eksik?

Bizim ülkemiz de düşüncenin özgürce açıklanabileceği, propaganda ve örgütlenmenin önünde engellerin

Kutlu havaalanında dostlarıyla vedalaşırken

kalktığı demokratik bir ülke olamayacak mı? Olamaz mı? Bizler, 21. yüzyıla ayak basmaya hazırlandığımız bir dönemde, orta çağın karanlıklarında yaşamak zorunda mıyız?

Ülkenin sorunları ve geleceğine ilişkin tüm düşünce ve örgütlenmelerin halkın önünde açıkça yerlerini almaları, açıkça tartışmaları, çağımıza uygun bir demokratik politik kültürü beraberinde getirecektir. Politikada zorbalığa son vermenin, anarşiyi önlemenin, ülkenin sorunlarına gerçekçi çözümleri birlikte arayabilmenin ve bulabilmenin bir koşulu da bu değil midir? İki genel sekreter, her türlü tehlikeyi göze alarak Türkiye Birleşik Komünist Partisi'ni legal olarak kurmak amacıyla ülkeye dönerek, buna olanak vermenin adımını attılar. İyi niyetlerini kanıtladılar.

KOMÜNİST PARTİSİ VE GÖÇMENLER

Yurtdışında yaşayan, çalışan göçmen işçi ve aileleri açısından Türkiye'de komünist partinin kurulması neyi değiştirecektir?

Göçmenler olarak yaşadığımız Batı Avrupa ülkelerindeki Komünist Partileri bizlere nasıl davrandılar? Daha bu ülkeye adımımızı attığımız ilk günlerde, EŞİT İŞE EŞİT ÜCRET almamız için komünistler ön saflarda mücadele etmediler mi? Yerli-yabancı diye ayırım yapılmasına, yaşamın her alanındaki eşitsizliğe, yabancı düşmanlığına karşı komünistler bizlerin yanında yer almadı mı? Pek çoğumuz biliyoruz ki, komünist bir avukata gitmek, haklarımızın sonuna kadar savunulması demektir. Komünist bir sendikacı işçilerin en iyi dostudur. Bunlar bizim yaşadığımız ve gördüğümüz somut olgulardır. Bizim ülkemizde böyle bir parti niçin legal ola-

rak çalışmasın? Eğer, Türkiye'de komünist partisi legal olarak çalışabilirse o zaman, göçmenlere "DÖVİZ MAKİNESİ" gibi bakmak kolay olmayacak. Pasaportları aşırı ücretle satmak, bedel soygununu sürdürmek, işçi şirketlerini holdinglere devretmek, serbest dolaşım hakkını satmak, vergi adaletsizliğine gözyummak ve daha onlarca meselemize vurdumduymaz bir anlayışla yaklaşmak bu kadar olmayacak. Neden? Çünkü, komünistler ve komünist partisi emekçilerin hak ve çıkarlarını en başa koyarlar. İşçi sınıfı partisi olarak, burada örneklerini gördüğümüz gibi, işçilerden yana tavır alacaklardır.

Göçmenlerin meselelerini, olanakları ölçüsünde sürekli gündemde tutacaklar, çözümü için çaba harcayacaklardır. Komünist partisinin legal olarak kurulması meselelerimizin çözümü yönünde yeni olanaklara kavuşmamız demektir. Bu nedenle iki genel sekreterin özgürlüğüne kavuşması ve Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin kurulabilmesi için, gereken destek ve yardımı esirgememeliyiz.

KOMÜNİST PARTİSİ VE POLİTİK GÖÇMENLER

12 Eylül 1980'de, Türkiye'de sınırlı da olsa var olan demokratik işleyişe son verildi. Ülkemiz karanlık bir döneme girdi. Bu süre içinde 100 binden fazla yurttaşımız kendi iradelerinin dışında ülkeyi terk etmek zorunda kaldı.

Politik göçmenlerin ülkeye geri dönmeleri için, demokrasinin işlerlik kazanması şarttır. Başka ülkelerde de böyle olmuştur. 1974-1978 yılları arasında İspanya Portekiz ve Yunanistan'da gerici, faşist diktatörlükler yıkılmış, bu ülkelerde demokratik düzene geçilmiş ve politik göçmenler ülkelerine dönmüştür.

TİP ve TKP Genel Sekreterlerinin ülkeye dönmeleri gerçek demokrasinin kurulabilmesi yönünde atılan bir adımdır. *Türkiye'de komünist partisinin legal çalışabilmesi mücadelesi, düşünceyi yasaklayan ceza yasalarının kaldırılması demektir.* Bu adım, onbinlerce politik tutuklunun özgürlüğe kavuşması, onbinlerce politik göçmenin onurlu bir şekilde ülkeye dönebilmeleri için atılmıştır. Bundan dolayı da, yurtdışında yaşayan değişik politik görüşten yazar ve sanatçılarımızın haklı desteğini kazanmıştır. Böylece, demokrasiye dönük istemlerin, demokrasi güçlerinin ortak davranışı ile kazanılabileceği düşüncesi de olgunlaşmaktadır.

Politik göçmenlerin ülkeye özgürce dönmeleri de, göçmen işçi ve ailelerinin çıkarlarından yanadır. Yıllardır en zor koşullarda bizlerle birlikte yaşayan politik göçmenler, ülkeye döndüklerinde bizleri unutmayacaklar ve meselelerimizin çözümü için, bizlere yardımcı olacaklardır. Öyle ise, onların bir an önce ülkeye dönme arzularına yardımcı olalım. Ülkemizde demokrasinin işlerlik kazanmasını sağlayalım ve bu yönde, atılacak ilk adım olarak iki genel sekreterin özgürlüklerine kavuşması için çalışalım.

“Yarım veya az
demokrasi olmaz.
Demokrasi ya vardır,
ya da yoktur!”

KOMÜNİST PARTİSİ VE İNSAN HAKLARI

Yurtdışında yaşayan insanların kendi ülkeleriyle övünabilir olmaları sadece moral açıdan değil, aynı zamanda, kendilerine yönelik davranışların insana yaraşır olması açısından da önemlidir.

Eğer, bir ülkede, en temel insan haklarına bile saygı gösterilmiyorsa, o ülkede, insanlara düşüncelerinden, inançlarından, ulusal kökenlerinden dolayı baskı yapılıyorsa, o ülkenin vatandaşları ülke dışında saygınlık kazanamazlar.

Türkiye, maalesef 12 Eylül 1980'den buyana sürekli olarak, uluslararası alanda, temel insan hak ve özgürlüklerine saygılı olmayan bir ülke konumuna getirilmiştir. Olağanüstü dönemde toplum içinde derin yaralar açılmıştır. Bu dönemde 250 bin insan tutuklanmış, işkence ve baskı görmüştür. Kürt halkı büyük haksızlıklarla acılarıyla karşı karşıya kalmıştır.

Yaşama hakkı, yurttaşlık hakkı, örgütlenme hakkı gibi, tartışmasız haklar, türlü nedenlerle insanların elinden alınmıştır.

İki genel sekreterin ülkeye dönüşü, en temel insan haklarına kavuşmak amacıyla yönelik bir adımdır. Bu adımın başarıya ulaşması demek, ayrımsız genel bir affin çıkarılabilmesi için, ölüm cezalarının son bulması için, Türkiye'de barışa ve huzura giden yolu açmak için yeni olanakların yaratılması demektir. İki genel sekreterin özgürlüklerine kavuşması ve Türkiye'de komünist partisi kurulması insan hakları yönünde de olumlu bir adım olacaktır.

Foto: Metin Dalman

Sargın (solda), Kutlu (sağda) Münih havaalanında çıkışa giderken

TÜRKİYE SOSYAL TARAFI
TÜSTAY
ARŞİVİ

ORTAK GÖREV: TÜRKİYE'DE DEMOKRASİYİ KAZANMAK

Yurttaşlar,

Yarım veya az demokrasi olmaz. Demokrasi ya vardır, ya da yoktur. Demokrasinin kimi göstergelerinden biri de düşüncenin, açıklanması, propaganda edilmesi ve örgütlenmesi özgürlüğüdür.

→ Komünist partisinin özgürce çalışabilmesi bu nedenle demokrasinin ayrılmaz bir parçasıdır. Yaşadığımız Batı Avrupa ülkelerindeki somut durum da budur. Öyle ise, Türkiye'de de komünist partisinin legal çalışma olanaklarına kavuşmasını istemek demokrasiyi, insan haklarını, göçmen sorunlarını savunmamızın doğal bir parçası olmalıdır.

Önümüzdeki görev, Nihat Sargın ve Haydar Kutlu'nun derhal serbest bırakılması ve ülkemizde demokratikleşme sürecine katkıda bulunabilmeleri için özgür politik faaliyetlerinin garanti altına alınması istemlerinin yükseltmesidir.

TİP Genel Sekreteri Nihat Sargın ve TKP Genel Sekreteri Haydar Kutlu'nun Türkiye'ye dönüşleri ile ilgili gelişmeleri izlemek, bilgi almak,

Nihat Sargın ve Haydar Kutlu'ya özgürlük için yürütülen dayanışma çalışmalarına yardımcı olmak, katkıda bulunmak,

Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin program tasarisını, diğer yayınları izlemek, daha geniş bilgi edinmek,

istiyorsanız aşağıdaki adrese başvurabilirsiniz.